

Lipka

v roce

2003

Výroční zpráva Lipky
– Domu ekologické výchovy

LIPKA

- Dům ekologické výchovy

Lipová 20
602 00 Brno - Pisárky
tel. & fax: 543 211 264
e-mail: lipka@lipka.cz
http://www.lipka.cz

ROZMARÝNEK

- odloučené pracoviště

Rozmarýnová 6
637 00 Brno - Jundrov
tel. & fax: 541 220 208
e-mail: rozmarynek@volny.cz

RYCHTA KRÁSENSKO

- odloučené pracoviště

Krásensko 76
683 04 pošta Drnovice
tel.: 517 385 429
e-mail: info@rychtakrasensko.cz
http://www.rychtakrasensko.cz

Bankovní spojení:

Komerční banka Brno – město, č.ú. 19-5186610247/0100 IČO: 44993447

PŘEDSTAVENÍ LIPKY

Co bylo a je naším posláním a jak se Lipka mění

Lipka – Dům ekologické výchovy, Brno, Lipová 20 je specializované školské zařízení s právní subjektivitou, jehož zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Od roku 1998 je Lipka **fakultním školským zařízením** Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Od svého vzniku v září 1991 se Lipka aktivně podílí na školní i mimoškolní ekologické výchově a vzdělávání zejména v brněnském regionu. V roce 1998 byly služby Lipky rozšířeny o pracoviště **Rozmarýnek** v Jundrově se zaměřením na terénní výukové programy a permakulturní způsoby hospodaření. V roce 2002 jsme společně s Rezekvitkem uvedli do provozu odloučené pracoviště **Rychta v Krásensku** na Draňanských vrchovině, zaměřené na pobytové terénní programy.

*Posláním Lipky je přispívat k osvojení **ohleduplnějších, méně konzumních a odpovědnějších postojů lidí k přírodě a inspirovat je k trvalému zájmu o aktivní péči o životní prostředí. Ve svém úsilí se Lipka zaměřuje zejména na děti, mládež, studenty učitelských oborů a učitele z praxe.***

Naším návštěvníkům nabízíme:

- půldenní **EKOLOGICKÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY** a **POBYTOVÉ TERÉNNÍ PROGRAMY** pro jihomoravské základní a střední školy;
- přírodovědné, ochrannářské, řemeslné, výtvarné a další **ZÁJMOVÉ KROUŽKY**;
- jihomoravským školám informační servis **M.R.K.E.V.** a dále **EKOPEDAGOGICKÝ KLUB** Lipky „TILIA“, který už dvanáctým rokem nabízí učitelům brněnských škol akreditované vzdělávací akce, zejména terénní exkurze, přednášky a tematické kurzy;
- **TRADIČNÍ I NETRADIČNÍ AKCE** podporující tvořivě a nekonzumní přístupy ke svátkům, tradicím a k životu vůbec – Vánoční Lipka, Vánoce s Rozmarýnkem, Zelený čtvrtek, akce ke Dnu Země, setkání příznivců permakultury a přírodních zahrad aj.;
- **KONTAKTNÍ MÍSTO** poskytující zájemcům informace o programech Státního fondu životního prostředí (SFŽP) a dalších oblastech (energetické úspory, biozahrada, řízení neziskových organizací);
- **semestrové kurzy PRAKTIKUM EKOLOGICKÉ VÝCHOVY** jako povinné i volitelné předměty pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, příležitostně didaktické semináře pro posluchače jiných oborů PdF, FF MU a Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, konzultace k diplomovým a seminářním pracím, náslechy apod.;
- **Tvořivý klub SLAMĚNKA** nabízí učitelům i dalším zájemcům víkendové i prázdninové **KURZY** práce s přírodními materiály: pletení z proutí a slámy, předení, drátování, předtkalcovské techniky i práce na tkalcovském stavu, kurzy keramiky a aranžování rostlin, kurzy malování na sklo a hedvábi, patchworku apod.;

Jak se nám dařilo v roce 2003

Rok 2003 byl významný dokončením rekonstrukce odloučeného pracoviště Rychta v Krásensku za jeho plného a úspěšného provozu. O pobytové programy je tak veliký zájem, že pracovníkům Rychty nezbylo nic jiného než obsadit termíny i v celém roce 2005.

Rychta se proslavila také projektem „Energetické úspory na školách“, který financoval Jihomoravský kraj a zúčastnilo se ho 16 jihomoravských středních škol. Pět vítězných školních kolektivů obdrželo poukázku na 50 000,- Kč na realizaci energeticky úsporných opatření v budově školy.

Pokračovaly přípravné práce na novém odloučeném pracovišti Lesní škola Jezírko, kterým se společně věnovali Pavlína Horká a Petr Laštůvka. Nečekaně jsme se stali zodpovědnými za hledání finančních zdrojů na vybavení střediska – svižně jsme připravili projekt a poslali jej s žádostí Státnímu fondu životního prostředí, který nám přislíbil téměř 2 mil. Kč.

Aleš Máchal společně se zástupci Jihomoravského kraje pracoval na přípravě projektu „Kolej Aleše Závěského“, na který bude žádán finanční příspěvek z fondů EU. Prozatím se však ani nám, ani zástupcům Jihomoravského kraje nepodařilo přemluvit město Brno, aby nám převedli budovu na Kamenné ulici, abychom mohli začít s rekonstrukcí.

Dva dny nás kontrolovali tři zaměstnanci Odboru kontroly Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Ekonomka Lenka Appelová se trošku klepala hrůzou ještě týden po jejich odchodu, i když všichni byli příjemní a výsledky kontroly vcelku velmi dobré.

Čtvrtý ročník Malé regionální konference o ekologické výchově byl tak velký, že musel být rozdělen do dvou konferencí menších.

Během roku jsme zrealizovali 363 jednodenních výukových programů pro 8 384 účastníků a 19 pobytových výukových programů pro 495 účastníků.

Lipka opět administrovala program Ministerstva životního prostředí „Národní síť středisek EVVO“. Tentokrát dělila mezi subdávatele celých 5 mil. Kč!

Organizační schéma Lipky na konci roku 2003

Ředitelství Lipky

ředitelka: **Hana Korvasová**
zástupce ředitelky: **Aleš Máchal**
ekonomka: **Lenka Appelová**
administrativní práce: **Marcela Faltýsková**
příprava nového pracoviště: **Petr Laštůvka**

Pracoviště Lipová sídlo: Lipová 20, Brno	Pracoviště Rozmarýnek sídlo: Rozmarýnová 6, Brno	Pracoviště Rychta sídlo: Krásensko 76
vedoucí: Dana Křivánková pedagogičtí pracovníci: Alena Uhříčková Eva Kučerová Pavlína Šubrtová Romana Mrázková (0,1) Katrin Karimová (0,4) provozní pracovníci: Tončo Jovanovský Olga Krbálková (0,5) Krapka Aleš (0,5)	vedoucí: Dana Kellnerová pedagogičtí pracovníci: Pavlína Horká (0,5) Kristýna Kalendová (0,5) provozní pracovníci: Čestmír Holuša (0,75)	vedoucí: Michal Medek pedagogičtí pracovníci: Kateřina Tomková Petr Rejzek Hana Mikulicová Štěpánka Peroutková Kateřina Marsová (0,2) provozní pracovníci: Jitka Váagnerová (0,6) Marcela Pernicová Pavel Švancara Ludmila Váagnerová (0,2)

Vedení Lipky

Organizační a programové vedení Lipky zajišťuje ředitelka, její zástupce, ekonomka a vedoucí pracoviště – Lipová, Rozmarýnek a Rychta.

Vedení zabezpečuje kontakt se zřizovatelem – Jihomoravským krajem, zajišťuje naplňování rozpočtu Lipky, kontrolní a hospitační činnost, BOZP, propagaci a zejména naplnění vytyčených cílů Lipky pro období 2003–2008.

Rok 2003 proběhl ve znamení budování nového odloučeného pracoviště – Lesní školy Jezírko. Přípravných prací se ujali Pavlína Horká a Petr Laštůvka. Během stavby byli ve stálém kontaktu s investorem stavby, a připravili tak podmínky pro realizaci projektu výukových a herních prvků Hany Havlíčkové a Blanky Ponižilové. Zároveň pracovali na projektu programové náplně pracoviště.

Také naše snaha o vybudování pracoviště pro vzdělávání dospělých nezeslábla. Koordinátor přípravných prací zpracoval ve spolupráci se zástupci odboru školství projekt na rekonstrukci budovy pro tyto účely, na jehož realizaci budeme žádat příspěvek z fondů EU. Zásadním problémem však je získat budovu z majetku města Brna, a to se nám prozatím nepodařilo.

Pracovníci vedení zajišťovali dále konzultační služby a zejména administraci programu Národní síť středisek EVVO, kterou byla Lipka pověřena ze strany MŽP, a dále se podíleli na realizaci stávajícího a tvorbou nového akčního plánu Konceptce EVVO Jihomoravského kraje.

Lidská sestava vedení Lipky - Domu ekologické výchovy v roce 2003

Ředitelka:	Hana Korvasová (PřF MU)
Zástupce ředitelky:	Aleš Máchal (PEF VŠZ, PGS OTŽP, DPS)
Ekonomka:	Lenka Appelová (PEF VŠZ, DPS EV)

Marcela Faltýsková (FF MU)
administrativní síla – pomoc při administraci Národní sítě, jazykové korektury

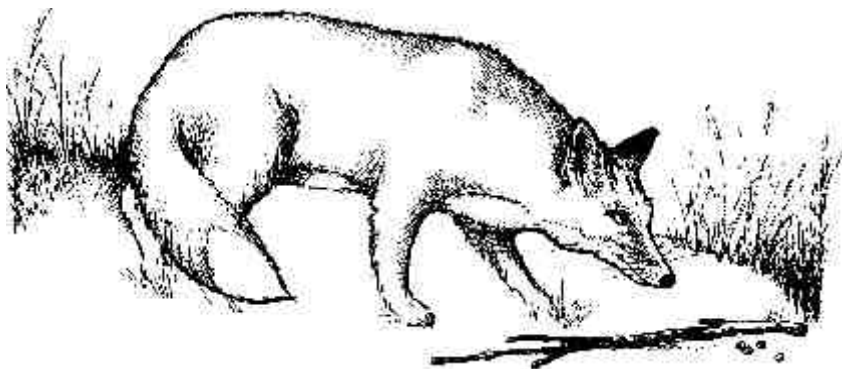
Michal Hanousek (SOUŽ)
externí správce sítě

Jiří Ištvan (VUT)
externí spolupracovník Lipky – správce lipkových internetových stránek, evidence činnosti

Petr Laštůvka (MZLU)
příprava nového pracoviště Lesní školy Jezírko

Radek Salaba (SPŠ stavební)
do 1. 11. civilní služba – úklid, práce na zahradě, spolupráce s Rezekvítkem

Roman Valenta (SŠ)
od 1. 4. civilní služba – technické práce při přípravě nových pracovišť

Pracoviště Lipová je zázeminím pro vedení Lipky i pracovníků nově budovaných pracovišť a hlavně samostatným pracovištěm, které už třináctý rok naplňuje požadavky brněnských škol a třetí rok jihomoravských škol. Je bezpečným prostorem pro školáky a vítanou zastávkou na procházkách maminek s kočárky a předškoláky. Pracoviště Lipová je ze všech lipkových pracovišť nejstarší a má tedy přiděleny některé „celolipkové garance“ - poskytuje vzdělávací programy pedagogům. Pracoviště je dále realizátorem vysokoškolské výuky a osvětových akcí pro veřejnost. Díky svému vybavení a prostorám je zázeminím pro rukodělné kurzy Slaměnky. Nezanedbatelnou oblast činnosti tvoří péče o stážisty a zájemce o konzultace.

V roce 2003 se pracovníkům Lipové podařilo navýšit počet kroužků a najít několik nových externích vedoucích. Radostí jsou kroužky dětí předškolního věku s maminkami.

Prioritou je stále inovace interiérů – asi ještě pár let bude, protože finance na ni dáváme dohromady velmi pomalu. Zároveň se snažíme získat další pozemek nad Lipkou, abychom zde vybudovali místo pro sportovní činnosti kroužků. Prozatím jsme si jej pronajali a externisté zde vlastníma rukama vykutali hřiště.

Lidská sestava pracoviště Lipová v roce 2003

Tončo Jovanovski (SPŠS)

správce budov, zařízení a mechanismů, opravy, údržba, kotelna, BOZP a PO

Eva Kučerová (PřF MU)

pedagogická pracovnice, koordinace vzdělávacího programu pro učitele, spolupráce se sítí škol v kraji, zástupkyně Lipky v SSEV Pavučina

Katrin Karimová (PřF MU)

pedagogická pracovnice na 0,4 úvazku

Romana Korbářová (PedF MU)

pedagogická pracovnice na 0,1 úvazku

Aleš Krapka (SŠ)

zahradnické práce na 0,5 úvazku

Pavlna Šubrtová (MZLU)

pedagogická pracovnice, koordinace činnosti kroužků Lipky, vzdělávací program pro externisty

Olga Krbálková (ŠUR)

úklid, pomoc při administrativě a organizačním zajištění akcí Lipky, péče o pedagogy doprovázející třídu na výukový program

Dana Křivánková (AF VŠZ, DPS EV)

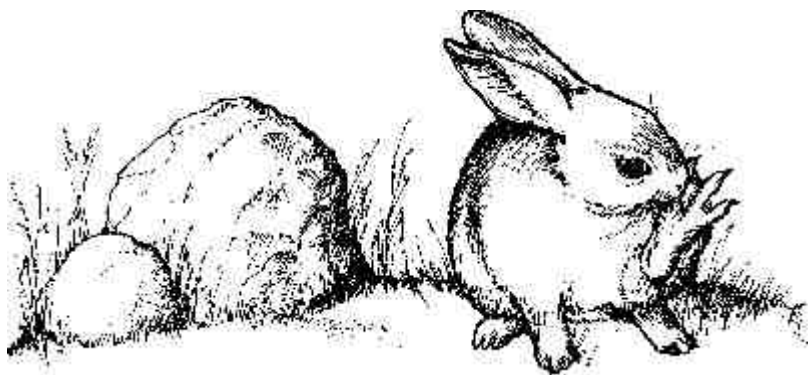
vedoucí pracoviště, pedagogická pracovnice, výukové programy, tvořivé kurzy, garantka pro oblast práce s veřejností, stáží a konzultací, vysokoškolská výuka, odborná garantka pro biotopové, přírodní a permakulturní zahrady

Alena Uhříčková (PdF MU)

pedagogická pracovnice, koordinace oblasti výukových programů Lipky, kurzy keramiky, kroužky pro předškoláky, akce pro děti s rodiči

Roman Maxa (PedF MU)

do 6. 7. civilní služba – úklid, práce na zahradě

Pracoviště Rozmarýnek

Rozmarýnek, sídlící v městské části Brno – Jundrov, připravuje a realizuje v dopoledních hodinách přírodovědné a ekologické výukové programy. Díky své výhodné poloze v sousedství lesa a v blízkosti řeky Svratky zařazuje do dopolední činnosti v příznivých částech roku především terénní programy.

Rozmarýnek je originální zejména svou přírodní–permakulturní zahradou. Design pozemku vytvářeli dospělí dobrovolní spolupracovníci, kteří také vydatně fyzicky pomáhali při jeho realizaci. V zahradě je možné spatřit řadu zajímavých staveb (altán, amfiteátr, pozorovatelnu, kompostovací záchod i víceúčelový hrázdný objekt pro malá domácí zvířata se skleníkem) a netradičních prvků (kaskádu jezírek s kořenovou čističkou, „mikrobiotopy“ – tlející kmen, sluneční stráž, „divočinu“ atd.), které podporují rozšíření volně žijících živočichů na obhospodařovaném pozemku.

Rozmarýnek zaznamenal v roce 2003 obrovský úspěch - byl hlavním organizátorem Dne Země na hradě Veveří, do kterého zapojil více než 20 spolupracujících organizací a přilákal během dvou dubnových dnů na hrad více než 7 500 návštěvníků.

V roce 2003 se k Rozmarýnku přidružilo občanské sdružení Jasmínek a vzalo na sebe úkol navýšit počet rozmarýnkových kroužků a organizaci některých akcí pro veřejnost. A už po několika měsících se spolupráce ukázala velice dobrou.

V průběhu roku si Pavlína Horká zkrátila úvazek na poloviční a zároveň se začala věnovat koordinaci prací na Jezírku. Nelehkou situaci pomohla Rozmarýnku vyřešit Kristýna Kalendová, která převzala část výuky.

Rozmarýnek má smělé plány do budoucna: rád by namísto současné budovy vystavěl budovu nízkoenergetickou, která by měla být inspirací pro zájemce z řad odborníků i veřejnosti. Plány jsou připraveny, stačí zajistit dostatečné množství financí.

Lidská sestava Rozmarýnku v roce 2003

Čestmír Holuša (SOU – dřevomodelář)

technický pracovník na 0,75 úvazku – realizace zahradních staveb a prvků

Pavlína Horká (PdF MU)

pedagogická pracovnice, odborná garantka pěstitelských prací a permakulturních úprav zahrady, vedoucí zájmového kroužku pro mladší děti, koordinátorka přípravy Lesní školy Jezírko, od 1. 9. snížen úvazek na 0,5, aby se mohla věnovat studiu angličtiny

Kristýna Kalendová (PdF MU)

pedagogická pracovnice na 0,5 úvazku

Dana Kellnerová (AF VŠZ, DPS)

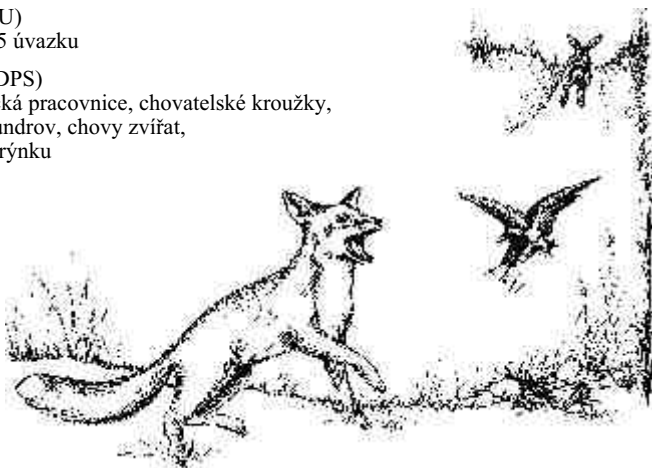
vedoucí pracoviště, pedagogická pracovnice, chovatelské kroužky, spolupráce s městskou částí Jundrov, chovy zvířat, akce TILIE konané na Rozmarýnku

Jan Škrdla (SOŠ)

do 31.8. civilní služba na Rozmarýnku – úklid, údržba, opravy, práce v zahradě, péče o chované zvířectvo

Milan Kozel (SOU)

od 1.12. civilní služba na Rozmarýnku – úklid, údržba, opravy, práce v zahradě, péče o chované zvířectvo

Pracoviště Rychta Krásensko

Rychta v 2003 přestala být nováčkem. Stala se známým střediskem pro pobytové programy, o které mají zájem jihomoravské i mimokrajské školy. Středisko ekologické výchovy Rychta Krásensko provozujeme společně s občanským sdružením Rezekvítek. Středisko se nachází na Dražanské vrchovině v obci Krásensko a leží mezi CHKO Moravský kras a Vojenským újezdem Březina. Ve středisku probíhají především týdenní pobytové kurzy pro střední školy a druhý stupeň základních škol. Kurzy jsou zaměřeny na terénní přírodovědu a trvale udržitelný život. Většina výuky se odehrává v terénu, program je veden formou samostatné práce žáků na projektech.

Ubytovací kapacita střediska je 33 lůžek. Rychta je klasicistně přestavěný renesanční statek s krásnými klenutými a trámovými stropy. Rekonstrukce budovy byla vedena co nejcitlivěji z hlediska památkové péče a zároveň přátelsky k životnímu prostředí – teplá voda je ohřívána solárními kolektory, teplo v budově přesně regulují digitální ventily a elektřina vyrobená ze slunečních paprsků vyčerpává vodu ze sklepa.

Díky finančním příspěvkům od MŠMT a Jihomoravského kraje pokračovala rekonstrukce budovy, takže máme vyměněna všechna okna, krásné nové dveře, novou fasádu, upravenou terasu, a tak se mohou zaměstnanci plně věnovat výuce. Lesy ČR poskytly Rychtě příspěvek na Galerii stromů.

Zaměstnanci Rychty jsou zapojeni do regionálních projektů a velice dobře spolupracují s obcí Krásensko.

Lidská sestava Rychty v roce 2003

Marcela Kopřivová (PřF MU)

do 31.5. pedagogická pracovníce - botanika, projektová výuka, programové zajištění kurzů, knihovna a informační zdroje pro výuku

Kateřina Tomková (PřF UP)

pedagogická pracovníce – zoologie, chov zvířat, péče o zahradu, tradiční řemesla, ekologické zemědělství, herní aktivity

Michal Medek (PřF MU)

vedoucí pracoviště, pedagogický pracovník – geologie, geografie, geomorfologie, krajinná ekologie, úspory energie, projekty

Hana Mikulicová (PřF MU)

pedagogická pracovníce – botanika, tradiční řemesla, projekty úspor energie, trvale udržitelný život, metodické vedení kroužků

Petr Rejzek (PřF UP)

od 1.10. pedagogický pracovník - zoologie, poradenství, vzdělávání lípkových zaměstnanců

Marcela Pernicová (SOU)

od 1.9. kuchařka

Dana Richterová (SOU)

do 30.6. kuchařka

Pavel Švancara (SOU)

domovník, řidič

Jitka Vágnerová (SEŠ)

administrativní pracovníce – vedení provozu, objednávky programů, účetnictví

Ludmila Vágnerová (SOU)

kuchařka pro dny největšího frmolu

Ekologické výukové programy

399 jednodenních výukových programů / 1 096 hodin výuky / 9 144 účastníků
19 pobytových výukových programů / 80 dnů – 466 hodin výuky / 495 účastníků

Ekologický výukový program (EVP) a pobytový program (PP) je interaktivní tvořivá výchovněvzdělávací lekce s cílem obohatit učivo ZŠ nebo SŠ o ekologický rozměr. EVP a PP probíhá zpravidla mimo školu (tj. v přírodě nebo ve středisku ekologické výchovy) v rozsahu nejméně dvou vyučovacích hodin. Jednodenní a pobytové výukové programy jsou souhrnným označením programů s obsahem ekologickým (v užším slova smyslu), přírodovědným, environmentálním („životněprostředovým“) a ochrannářským. Je pro ně příznačné využívání prvků souvislostního, problémového a projektového vyučování, estetické, pracovní i dramatické výchovy. Důraz je kladen na odbornou úroveň a aktuálnost poskytovaných informací, rozvíjení tvořivosti, komunikace a týmové práce, na osvojení ekologického myšlení, aktivizaci k řešení problémů a na obohacování žáků o praktické poznatky získávané mj. bezprostředním kontaktem s přírodninami, aktivním pobytem v zahradě, v terénu apod.

Lipková nabídka ekologických výukových programů byla v roce 2003 rozeslána do všech základních a středních škol v kraji. Zájem byl opět obrovský – všechny nabízené termíny v dopoledních i odpoledních hodinách byly velice rychle obsazeny. Pokračovala spolupráce s Pozemkovým spolkem Hády, který vytváří podmínky pro realizaci terénních programů na Hádech.

Realizované výukové programy podle měsíců

2003	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen	listopad	prosinec	Celkem		
											prog.	hod.	žáků
Lipová	18	22	19	22	34	23	23	25	21	12	216	581	4 490
Rozmarýnek	11	12	11	15	11	10	9	16	16	10	121	300	2 517
Rychta - jednodenní	-	4	1	13	7	2	1	10	17	4	56	215	2 137
Celkem - jednodenní	29	38	31	50	52	35	33	51	54	26	399	1 096	9 144
Rychta - pobytové	-	-	3	3	4	3	5	1	-	-	19 (80 dnů)	466	495

Projekt „Úspory energie na školách“

V rámci výuky byl na odloučeném pracovišti Rychta v Krásensku realizován projekt „Úspory energie na školách“. Do projektu bylo přihlášeno 16 škol z Jihomoravského kraje. Studenti byli formou výukového programu seznámeni s problematikou získávání energie, její spotřeby a možnostmi úspor. V praktické části zjišťovali spotřebu různých elektrospotřebičů a zkusili vypracovat „energetický audit“ Rychty - střediska ekologické výchovy. Jádrem projektu bylo vypracovat „malý energetický audit“ své školy a navrhnout „akční plán řešení“. Každá škola dostala metodické materiály, pracovní listy, malý energetický audit a akční plán na vyplnění, a sadu výukových pomůcek (tzv. Krabice energie), které mohly pomoci při vypracování auditu a zároveň škole zůstaly pro další výuku. 9.12.2003 se zástupci (2 studenti a 1 profesor) jednotlivých škol sešli na SEV Rychta v Krásensku, aby prezentovali své audity a akční plány. Odborná komise vybrala 5 nejlepších škol, které obdržely finanční odměnu ve výši 50 000,- Kč (financováno Krajským úřadem Jihomoravského kraje). Ostatní zúčastněné školy dostaly po 5 000,- korunách (financováno Nadací Partnerství). Takto získané prostředky musely být použity na opatření vedoucí k úsporám energie na škole. Na závěr - 10.12.2003 se uskutečnila exkurze po zařízeních využívajících alternativní zdroje energie apod. (malá vodní elektrárna, větrná elektrárna, nízkoenergetické domky...).

Přehled nabízených výukových programů v roce 2003

Pracoviště Lipová:

- Život lesa (2.–7. tř.)
- Kdo žije s námi doma do června 2003 (4.–6. tř.)
- Návštěva u babky bylinkářky (4–5. tř.)
- Dělají šaty člověka? (5.–6. tř.)
- Život v rybníce (4.–6. tř.)
- Co se děje na pasece (1.–2. tř.)
- Strom (1.–2. tř.) – od září
- Jak roste chléb (2.–4. tř.)
- Výlet do Brna (6.–9. tř.)
- Půda a její proměny (5.–6. tř.)
- Běžela ovečka (4.–6. tř.)
- Zázrak zrození – 1. část (5.–9. tř., SŠ,...)
- Zázrak zrození – 2. část (8.–9. tř., SŠ, VŠ)
- Není odpad jako odpad (6.–9. tř., SŠ)
- Ze života lesního hmyzu (6.–9. tř.)
- Život na vesnici (1.–2. tř.) od září 2003
- Zimní spáči (1.–3. tř.) od září 2003
- Rok v zahradě 1. (3.–6. tř.)
- Rok v zahradě 2. (3.–6. tř.)
- Proměny krajiny (4.–6. tř.) od září 2003

terénní programy:

- Kamínky z Kamenky (6.–9. tř.)
- Kavky (2.–9. tř., SŠ)
- Údolím Kohoutovického potoka (5.–9. tř.)
- Růženin lom (4.–9. tř., SŠ)

Pracoviště Rychta:

- Domácí ekologie (4.–9. tř., SŠ)
- Zdraví ze zahrádky (4.–9. tř., SŠ)
- Tradiční řemesla (4.–9. tř., SŠ)
- Příroda jižní Moravy (7.–9. tř., SŠ)
- Životní prostředí české republiky (7.–9. tř., SŠ)
- Ceníme si energie? (7.–9. tř., SŠ)
- FISHBANKS, LTD. (8.–9. tř., SŠ)

pobytové programy:

- Základní přírodovědný seminář (6.–9. tř., SŠ)
- Týden pro trvale udržitelný život (7.–9. tř., SŠ)
- Zimní přírodou (6.–9. tř.)
- Biologické praktikum (6.–9. tř., SŠ)
- Škola o přírodě (4.–6. tř.)

terénní exkurze:

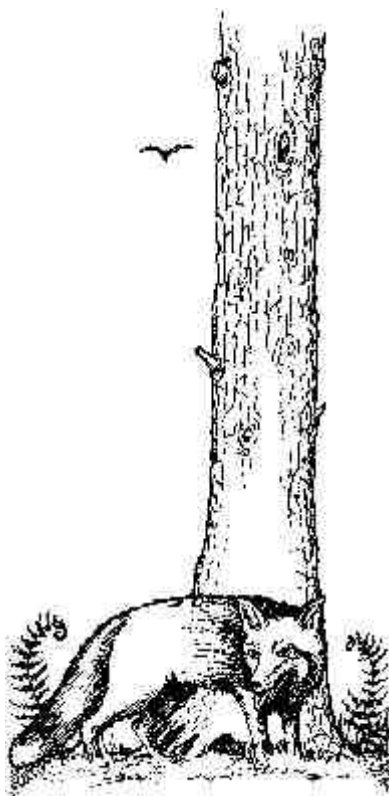
- Údolí Řičky (6.–9. tř., SŠ)
- Josefovské údolí (6.–9. tř., SŠ)
- Suchý žleb (6.–9. tř., SŠ)
- Sever Moravského krasu (6.–9. tř., SŠ)
- Rakovecké údolí (6.–9. tř., SŠ)
- Za prameny Malé Hané (6.–9. tř., SŠ)
- Velká Haná (6.–9. tř., SŠ)
- Putování k propadání (6.–9. tř., SŠ)

Pracoviště Rozmarýnek:

- Šel zahradník do zahrady (1.–2. tř. ZŠ, ZvŠ)
- Naše kráva mléko dává (1.–2. tř. ZŠ, ZvŠ)
- Hele, človíček! I (2.–5. tř.)
- Hele, človíček! II (4.–7. tř.) – od září
- Jedy a léčiva z přírody (3.–6. tř.)
- Špetka domácí ekologie (3.–5. tř.)
- Co vyprávěl starý pařez (2.–6. tř.)
- Kouzelná příroda zahrad (3.–5. tř.)
- do června 2003
- Pohár vody (3.–9. tř.)
- Rozmarné vánoce (2.–4. tř.)
- Před dubem, za dubem (1.–2. tř.) - od září 2003
- Příroda za humny (3.–5. tř.) - od září 2003

terénní programy:

- Kamenný vrch (2.–6. tř.) od dubna 2003
- Údolí oddechu aneb procházka lesem (2.–9. tř.)

Zájmové kroužky a kluby, vzdělávání vedoucích kroužků

Počet kroužků a jejich členů ve školním roce 2002-3: 27/319

Počet kroužků a jejich členů ve školním roce 2003-4: 30/403

6 vzdělávacích akcí pro 154 účastníků; 14 vzdělávacích akcí pro externisty

Ve školním roce 2002/2003 se scházelo v Lipce a na Rozmarýnku 319 členů ve 27 zájmových kroužcích, oddílech a klubech. V následujícím školním roce 2003/2004 se počet kroužků navýšil na 30 a počet členů je 403. Kroužky jsou zaměřeny především na přírodovědu, turistiku, výtvarnou výchovu, keramiku a na práci s přírodními materiály. Velice dobré výsledky vykazuje kroužek Jonatán, v němž se scházejí děti s poruchami učení, tělesným či mentálním postižením a jiným handicapem a jejich rodiče. Zvýšil se zájem o kroužky pro dospělé, zaměřené právě na práci s přírodními materiály, a o kroužky maminek s miminky. Radost máme z nových kroužků Orionci a Permoníci, které založili a vedou naši odchovanci. Činnost brněnských kroužků je finančně podpořena městem Brnem. Je to obrovská pomoc, protože na rozdíl od nevládních organizací nemohou školská zařízení na tuto činnost téměř nikde získat podporu. Na Rychtě v Krásensku byl založen klub SOPKA, který se schází o víkendech. Odrostlí Orionci nám neutekli, scházejí se na Lipce a pomáhají s vedením Orionků. Schází nám přírodovědné kroužky pro děti od 11 let. Rozmarýnek poskytl zájemci občanskému sdružení Jasmínka a společnými silami zajišťují akce pro veřejnost v Jundrově a keramické kroužky.

Pospolitost našich vedoucích jsme podpořili čtrnácti vzdělávacími a kulturními akcemi. Externisté pomáhali s organizací Dne Země na hradě Veverčí, vánočních a velikonočních akcí a hlavně na brigádě v Přírodní rezervaci Kamenný vrch, která proběhla na začátku prázdnin v režii Rezekvítku. Externisté se rozhodli, že sami upraví terén na zahradě Lipky a vybudují zde hřiště pro svoje kroužky – a také tak zdárně učinili.

Akce pro externisty	20. 1., 29. 1., 3. 2., 5. 2.	Výroba aromalampiček
	26. 2.	Koncert Tomáše Edy Matějčička
	14. - 16. 3.	Vzdělávací výjezd externistů na Rychtu
	11. - 13. 4.	Brigáda na lipkové zahradě
	18. 6.	Závěrečné hodnocení a poděkování
	10. 9.	Představení kroužků veřejnosti
	10. 10.	První externistické splašení aneb Jak se neztratit na Lipce
	5. 10.	Odpoledne plné her a dobrodružství
	16. 10.	Promítání z cest po Rusku
	19. 10.	První společná externistická večeře
	19. 10.	Koncert Honzy Pliška
	7. - 9. 11.	Sluňákovské výsluní aneb Externistické dostaveníčko na Sluňákově
	14. 11.	Burza turistického a sportovního vybavení
	14. 12.	Druhá společná externistická večeře a chystání Vánoční Lipky

Přehled kroužků Lipky ve školním roce 2002/2003

kroužek	zaměření	počet dětí	vedoucí
PRACOVISŤE LIPOVÁ			
Jestřábník	přírodovědný	14	Libor M. Palášek
Jestřábník - Skřítci	přírodovědný	18	Petr Laštůvka, Vít Synek, Tereza Žižková
Orion + Chrostíci	přírodovědný	15	Kristýna Kalendová, Jarmila Skudová
Broučci + Ferdíci	přírodovědno-turistický	16	Petr Kazda, Hana Kazdová, Martin Tomek, Petra Fojtíková, Kateřina Cetkovská, Kamila Rottová
Pitřvsci	přírodovědno-turistický	6	Michal Hanousek, Radka Hejlová
Onyx	přírodovědno-turistický	9	Tomáš Krajina
Tlapky - starší	přírodovědno-tvořivý	13	Jarmila Siničáková
Tlapky - mladší	přírodovědno-tvořivý	18	Alena Uhříčková
Modřinci	přírodovědno-výtvarný	15	Pavčina Šubrtová, Michal Veselý
Vrabčáci	přírodovědno-výtvarný	8	Pavčina Šubrtová
Barvíníci	výtvarný	8	Jana Zvěřinová
Kulička	výtvarný	6	Hana Illová, Eva Kučerová
KDE	tvořivý	8	Jana Ištvánová, Jana Sedláková, Jitka Dorovská
Keramika - dospělí	keramika	13	Alena Uhříčková
Keramika - začátečníci	keramika	7	Eva Bilíková, Ivona Jourová
Tkaní	tkaní	9	Zuzana Arsenjevová
Paličkování	paličkování	9	Zuzana Arsenjevová
AlfaBeta	tvořivý	16	Dana Krivánková
Erika	tvořivý	14	Dana Krivánková
Jonatán	arteterapie	10	Hana Illová-Oravcová
Nevidomí	přírodovědno-tvořivý	38	Pavčina Šubrtová
PRACOVISŤE ROZMARÝNEK			
Sluněčka	přírodovědný	10	Pavčina Horká
Veverky	přírodovědný	6	Zuzana Nejedlová
Paski klub Junior	pro maminky s dětmi	10	Martina Mejzlíková
Jablíčko	přírodovědný	10	Ivona Krejčová
PRACOVISŤE RYCHTA			
Kyvadlo	dětský	7	Hana Šibová, Katka Matušková
Čajovna	mládež z regionu	9	Michal Medek
Paski klub Junior	pro maminky s dětmi	11	Radka Mikulicová

Přehled kroužků Lipky ve školním roce 2003/2004

kroužek	zaměření	počet dětí	vedoucí
PRACOVISŤE LIPOVÁ			
Jestrábník - Permoníci	přírodovědný	10	Vít Synek, Tereza Žižková, Lucie Malá
Jestrábník - Skřítkci	přírodovědný	12	Petr Laštůvka, Šárka Loubalová, Zuzana Vašourková
Orion + Chrostíci	přírodovědný klub	11	Kristýna Kalendová
Broučci + Ferdíci	přírodovědno-turistický	16	Petr Kazda, Jakub Drmola, Martin Tomek, Hana Kazdová, Petra Fojtíková
Orionci	přírodovědný	11	Kristýna Kalendová, Tereza Šídllová, Jana Pavloušková, Miriam Hronová, Tereza Švestková
Onyx	přírodovědno-turistický	14	Tomáš Krajina, Monika Perglová
Tlapky - starší	přírodovědno-tvořivý	11	Jarmila Siničáková, Alena Uhříčková
Tlapky - mladší	přírodovědno-tvořivý	26	Alena Uhříčková, Renata Czelisová
Modřinci	přírodovědno-výtvarný	18	Pavlna Šubrtová, Veronika Valášková
Vrabčáci	přírodovědno-výtvarný	8	Pavlna Šubrtová, Martina Faltýsková
Barvínci	výtvarný	8	Jana Zvěřinová
Kulička	výtvarný	11	Zora Rýparová, Eva Kučerová
KDE	tvořivý	10	Jana Ištvanová, Jana Sedláková, Jitka Dorovská
Keramika - dospělí	keramika	14	Alena Uhříčková
Keramika - začátečníci	keramika	10	Miloslava Šimková
Tkaní	tkaní	13	Zuzana Arsenjevová
Paličkování	paličkování	14	Zuzana Arsenjevová
AlfaBeta	tvořivý	15	Dana Křivánková, Lenka Kvasničková
Erika	tvořivý	16	Dana Křivánková, Lenka Novotná
Jonatán	arteterapie	5	Hana Oravcová, Lucie Krejčová, Silvia Drábová
Košíky	košíkářství	14	Dana Křivánková
PRACOVISŤE ROZMARÝNEK			
JACHR	přírodovědný	14	Ivona Krejčová, Tomáš Pěnička
Sluněčka	přírodovědný	15	Pavlna Horká, Eva Skaunicová, Martin Chmelík, Jarmila Tornová
Keramika děti 1	keramika	7	Eva Bilíková, Ivona Jourová
Keramika děti 2	keramika	6	H. Divinová, Marie Veselková
Keramika dospělí	keramika	12	Ivona Jourová
Paskí klub Junior 1	pro maminky s dětmi	20	Martina Mejzliková
Paskí klub Junior 2	pro maminky s dětmi	14	Irena Komárková
Permakulturní design	permakultura	13	Mariana Růžičková, Čestmír Holuša
PRACOVISŤE RYCHTA			
Kyvadlo	dětský	16	Hana Šibová, Katka Matušková
SOPKA	středoškoláci z jihomoravského regionu	27	Hana Mikulicová

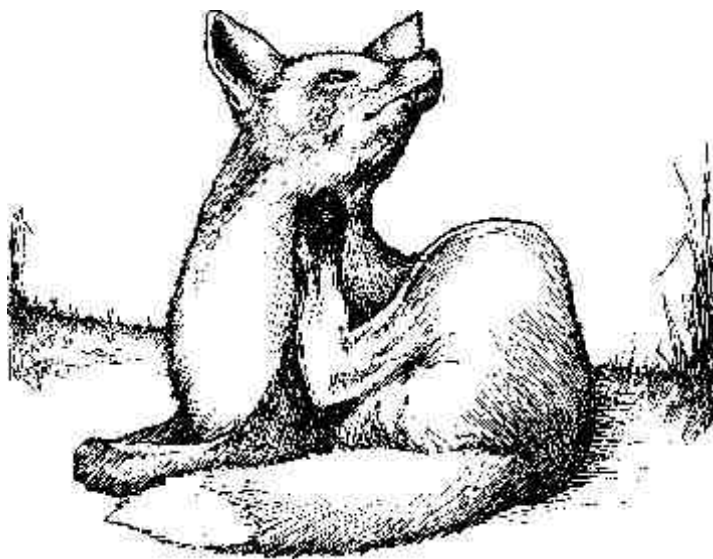

Vzdělávání pedagogů Lipky

8 akcí / 8 dnů / 78 účastníků

Lipka trvale podporuje různé formy dalšího vzdělávání, všem pracovníkům je umožňována účast na odborných environmentálně zaměřených seminářích včetně všech akcí ekopedagogického klubu TILIA. Pátým ročníkem pokračoval vlastní vzdělávací program tzv. LIPKOVÉ ŠKOLÍCKY lekcemi věnovanými tématům, která pedagogové potřebují pro vlastní rozvoj a zkvalitňování pedagogické práce.

Vzdělávací akce pro pracovníky Lipky	
7. 1.	přednáška s besedou: Environmentální programy politických stran, alternativy k ekologické globalizaci (Mgr. Jakub Patočka)
8. 1.	přednáška s besedou: Od Ria do Johannesburgu, rozvojová pomoc a ČR (RNDr. Pavel Nováček)
21. 2.	přednáška s besedou: Hypermarkety a ekologicky příznivé způsoby života (Milan Štefanec)
28. 3.	přednáška s besedou: Aktuální problémy životního prostředí v MČ Brno - střed (Mgr. Zbyněk Hrnčíř)
11. 4.	Exkurze pracovníků Lipky do SEV Ostrůvek a do SVVP Chaloupky
19. 6.	exkurze: Praktická ukázka terénní výuky přírodopisu a zeměpisu na řece Jihlavě (Mgr. Stanislav Urban)
21. 11.	přednáška s besedou: Kanál Dunaj - Odra - Labe už je tady zase? (Ing. Jaroslav Ungerma)
21. 12.	Public relations - Uvedení do problematiky pro potřeby Lipky (Ing. Dana Kellnerová)

Spolupráce se školami v Jihomoravském kraji

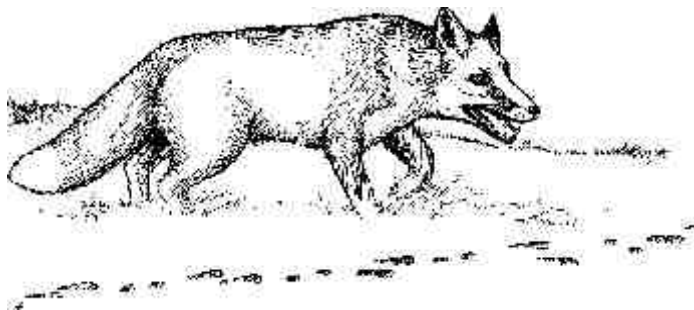
133 škol / 6 rozesílek

V roce 2003 úspěšně pokračovala spolupráce se školami v Jihomoravském kraji v rámci programu „Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy“ (M.R.K.E.V.). Tento program je celostátní, realizuje ho SSEV Pavučina a finančně podporuje MŠMT. Lipka jako krajské středisko ekologické výchovy kolem sebe sdružuje základní a střední školy se zájmem o ekologickou výchovu. K 31.12.2003 tvořilo tuto síť již 133 škol a školských zařízení. Lipka zprostředkovává členům sítě efektivní přenos informací, zasílá jim nabídky akcí a metodické materiály. V roce 2003 Lipka zajistila 6 rozesílek informačních a metodických pomůcek:

6 čísel časopisu pro ekogramotnost Bedrník (téma Odpady, Doprava, Les, Biopotraviny a ekomezdělství, Energie, Chráněná území), nabídka vzdělávacích akcí pro jihomoravské učitele v roce 2004 organizovaných Lipkou – Domem ekologické výchovy Brno, nabídka školních ekologických projektů pro ZŠ, osmiletá gymnázia, SŠ na šk. rok 2003/2004 – od sdružení Tereza, materiály pro ty, kdo nebyli na 4. Malé regionální konferenci o ekologické výchově – Výroční zpráva SSEV Pavučina 2002, Lesní klikatice, Geologické zajímavosti města Brna a mnohé další, pozvánka na terénní exkurzi Javořícká vrchovina pořádaná ekopedagogickým klubem Tilia, pozvánka na třídní seminář pro učitele Les ve škole – škola v lese, pořádaný sdružením Tereza, MLOK = Malý ochránářský kruh pro mladé lidi ve věku 14–16 let, kteří se zajímají o přírodu, její problémy a ochranu a budou se scházet dvakrát měsíčně o víkendech..., pohádky od spisovatelky Daniely Fišerové, Život na okraji lesa - metodická pomůčka střediska Chaloupky, pro děti od 6 let - vystřihovánka - prostorový obrázek lesa, série otázek (pouze pro ZŠ a ZvŠ), Výroční zpráva Lipky - Domu ekologické výchovy za rok 2002, nabídka terénních výukových programů Lipky, nabídka seminářů a exkurzí ekopedagogického klubu TILLA pro koordinátory ekologické výchovy na školách i všechny další pedagogy a příznivce, Zachraňme kaštiny! - informační letáček o příčinách a možných řešeních problematiky našich jirovců, Anкета „Strom roku 2003“ a výzva Adoptujte strom! - nadace Partnerství, Cestičky aneb prošlapávaná s úsměvem II - nabídka organizátorského kurzu pro začínající vedoucí dětských oddílů i další nadšené duše ve věku 17-22 let - Ekocentrum Hodonín (pouze pro SŠ, DDM a jiná školská zařízení), S.O.P.K.A. - pozvánka pro zájemce ve věku 15-20 let na Střešovský Ochránářsko-Přírodovědný Kemp na Krásensku 21.-27.7.2003, Koncepce EVVO Jihomoravského kraje, Nabídka vzdělávacích CD-ROM Svět očima Amerlinga a Interaktivní výuková hra firmy Štefl-Software, nabídka metodických pomůcek Rezekvítku, nabídka publikací Rezekvítku, informace o vzdělávacím projektu „Náš kamarád Sluníčko“ podpořeném SFŽP, nabídka dalších videoprogramů, pozvánka do nově vznikajícího středoškolského klubu SOPKA při SEV Rychta Krásensko, Rezekvěty 1/2003, pozvánka na Letní školu Rezekvítku pro učitele, seznam škol a školských zařízení v síti M.R.K.E.V. v Jihomoravském kraji, Ekologické hry 2 od DDM Olomouc, sborník 3. Malá regionální konference o ekologické výchově, leták Přírodní zahrada, nabídky terénních a pobytových programů pro školy na Rychtě Krásensko, informace o občanském sdružení Biokontakt v Brně.

3. a 4. listopadu 2003 se konal 4. ročník Malé regionální konference o ekologické výchově, opět v zasedacím sále Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Konference pořádané ve spolupráci s Pedagogickým centrem Brno a Pedagogickou fakultou MU se zúčastnilo 164 učitelů z celého kraje. Akci podpořilo Statutární město Brno, Jihomoravský kraj, MŠMT, Lesy ČR, s.p. a Rezekvítek. Všichni účastníci konference obdrželi plátnou tašku se sadou publikací a metodických pomůcek k ekologické výchově, součástí byl i Bedrník – časopis pro ekogramotnost.

Kromě rozesílky informačních a metodických materiálů poskytuje Lipka pedagogům konzultace z oblasti EVVO. Této nabídce využilo kolem padesáti pedagogů. Dotazy se týkaly především námětů pro EV ve školách, tvorby plánu EV ve školách, energetických úspor, kontaktů na další SEV v ČR, zakládání nových SEV, získávání finančních prostředků, údržby zahrady a zakládání zelené střechy.

Vzdělávací program pro ekopedagogický klub TILIA a učitelky MŠ

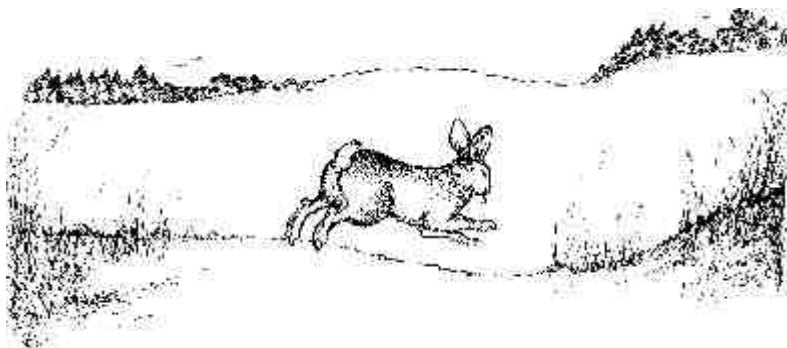
16 akcí / 20 dnů / 423 účastníků

Nabídka vzdělávacího programu ekopedagogického klubu TILIA byla v roce 2003 rozeslána do všech základních a středních škol i učilišť v Jihomoravském kraji. Akce jsou akreditovány MŠMT – osvědčení o způsobilosti vzdělávacího zařízení z 25. října 2002, čj. 28180/2002-25-26. V rámci programu se uskutečnily semináře a exkurze pro učitele škol všech typů a dále pedagogy středisek ekologické výchovy a domů dětí. Některé z akcí lektorsky zajišťovali zaměstnanci Lipky, na řadu z nich byli přizváni odborníci z oboru botaniky, zoologie, lesního hospodářství, čisté produkce, ekozemědělství a ochrany životního prostředí. Ve spolupráci s Rezekvítkem pořádala Lipka čtvrtý ročník týdenní Letní školy Rezekvítku pro pedagogy, která proběhla na přelomu prázdnin na Rychtě. Na každé akci účastníci dostali propagační materiály, resp. metodické a pracovní listy s doporučením k dalšímu využití v pedagogické praxi.

V roce 2003 pokračovaly taktéž semináře pro učitelky z mateřských škol, většinou zaměřené na tvoření z přírodních materiálů, ale i k pozorování jevů, vztahů a procesů v přírodě. Nabídka seminářů je rozesílána na mateřské školy v celém Jihomoravském kraji, které projeví zájem o environmentální vzdělávání pedagogů. Akce probíhaly ve spolupráci s VIS Bílé Karpaty.

Další formou vzdělávání pedagogů na Lipce jsou náslechy na ekologických výukových programech, které přináší pedagogům jednak inspiraci pro výuku, ale také řadu informací z oborů, na něž jsou programy zaměřeny. V roce 2003 využilo možnosti náslechu na výukovém programu (resp. následné konzultace s pedagogem, který program realizoval) kolem 60 pedagogů po dobu celkem 300 hodin.

Vzdělávací akce pro učitele	
16. 1.	Ekologizace provozu školy
5. 2.	Špetka domácí ekologie
16. 2.	České lesy 3.
21. 3.	pro učitelky MŠ: Ekologická výchova v mateřských školách
29. 3.	Zoologické zahrady zblízka
4. 4.	pro učitelky MŠ: Velikonoce na Lipce
12. 4.	Maloplošná CHÚ v okolí Brna
23. - 25. 5.	CHKO Beskydy
2. 6.	terénní seminář pro pedagogy 1. st. ZŠ: Procházka lesem
3. 6.	terénní seminář pro pedagogy 2. st. ZŠ a SŠ: Procházka lesem
10. 6.	terénní seminář pro pedagogy 1. a 2. st. ZŠ: Pohár vody
27. 9.	Javořická vrchovina
1. - 3. 10.	seminář pro pedagogy středisek EV v ČR: Ekologické výukové programy
11. 10.	Ekofarmy v okolí Brna
3. 11.	pro pedagogy ZŠ: 4. Malá regionální konference o ekologické výchově
4. 11.	pro pedagogy SŠ: 4. Malá regionální konference o ekologické výchově

Vysokoškolská výuka

Výuka na 2 vysokých školách / 11 předmětů / 129 dnů výuky - 496 hodin / 420 posluchačů pravidelné výuky / 123 posluchačů jednorázového vzdělání / 13 diplomových prací

Lípka je od roku 1998 fakultním školským zařízením Pedagogické fakulty MU v Brně. V roce 2003 pokračovala výuka Praktika ekologické výchovy pro posluchače učitelství pro 1. st. ZŠ (tzv. KAPKA) včetně závěrečného víkendového soustředění v SEV Rychta Krásensko. Dana Křivánková vyučovala pro Katedru biologie povinné předměty Základy biologie, Aplikovaná biologie, Terénní cvičení z pěstitelství a aplikované ekologie, Aplikovaná ekologie pro 1. a 3. ročníky NŠ a biologické specializace 2. stupně ZŠ. Celkem jsme se vysokoškolským studentům z PdF MU věnovali 129 dnů formou pravidelné výuky a řadě dalších v podobě konzultací seminárních i diplomových prací, cvičných výstupů, náslechlů apod. Pro Přírodovědeckou fakultu UP v Olomouci jsme zabezpečovali výuku dvou předmětů – Didaktika péče o životní prostředí pro studenty učitelství BiZO a pro DPS. Spolupráce s oběma vysokými školami se uskutečňuje na základě smluv o spolupráci a naše výuka je fakturována.

Přehled výuky pro Pedagogickou fakultu MU a Přírodovědeckou fakultu UP v roce 2003:

PdF MU Brno	
Aleš Máchal	
II. - V. 2003	Praktikum EV II pro 1. st. (12. KAPKA)
	Semináře EV v praxi pro 3. ročník 1. st.
Dana Křivánková	
I. 2003	Základy biologie
II. - VI. 2003	Aplikovaná biologie I. ročník
	Aplikovaná biologie III. ročník
IX. 2003	Terénní cvičení z pěstitelství a aplikované ekologie
IX. - XII. 2003	Aplikovaná ekologie
	Základy biologie
	Aplikovaná biologie
PřF UP Olomouc	
Aleš Máchal	
IX. - XII. 2003	Didaktika a péče o životní prostředí BiZO
	Didaktika a péče o životní prostředí OTŽP

Součástí přípravy budoucích pedagogů je také vedení diplomových a ročníkových prací, resp. psaní posudků. Kromě posluchačů škol, s nimiž má Lípka smlouvu, věnují se pedagogové Lípky studentům humanitní environmentalistiky Fakulty sociálních studií MU, Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Fakulty životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem. Kromě vysokoškoláků si pro materiály a na konzultace chodí desítky studentů středních škol.

Přehled vedených pedagogických diplomových prací:

Petra Nováková, PdF MU – RV
Povodňová situace na řece Moravě v roce 1997 na území okr. Uh. Hradiště

Petr Juráček, PdF MU – NŠ
Zařazení problematiky odpadů ve výuce v 5. ročníku ZŠ

Eva Rašovská, PdF MU - Bi - RV
Nabídka terénních výukových programů v Brně pro vybrané předměty ZŠ

Jana Fialová, PdF MU - 1. st
Přírodní učebna ZŠ Záhorovice

Iva Handlová, HEn FSS MU
Naučné stezky pro děti a rodiče

Hana Marousková, PdF MU - Che - RV
Odpady z plastů ve výuce 2. st. ZŠ

Eliška Stojánková, FŽP UJEP Ústí nad Labem
Možnosti rozvoje permakultury v ČR a její uplatnění jako alternativního zemědělství v rámci hospodářství ČR

Veronika Chládková, FSS MU Brno
Školní zahrady - minulost, současnost, budoucnost. Environmentální perspektiva

Konzultace a oponentské posudky:

Marcela Vacková, PdF JČU

Ekologická výchova v křesťanské komunitě

Lenka Pellová, PdF JČU

Program mimoškolní ekologické výchovy v malé obci

Eliška Stojánková, FŽP UJEP Ústí nad Labem
bakalářská práce

Hana Chalupská, HEn FSS MU

Vlastnictví a ochrana pozemků v přírodních památkách a rezervacích v centrální části Českomoravské vrchoviny

Pavel Navrátil, PdF MU Brno

Výukové materiály s tematikou léčivých a jedovatých rostlin

VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA VEŘEJNOSTI

Lipka se dlouhodobě věnuje práci s veřejností, přičemž vychází z požadavků různých cílových skupin (rodiče s dětmi, dospělí se zájmem o přírodu, obyvatelé Brna, obyvatelé Vyškovska apod.) a z možností daných specializací jednotlivých zaměstnanců. K nejoblíbenějším činnostem patří práce s přírodními materiály a kurzy řemeslných technik – pro skalní zájemce byl vytvořen klub Slaměnka. Další oblastí vzdělávání a osvěty veřejnosti jsou příležitostné akce pořádané u příležitosti různých svátků, výročí či akce kulturní. Do práce s veřejností patří nejrůznější stáže a konzultace, resp. poradenství.

Slaměnka

21 akcí / 41 dnů / 281 účastníků

Slaměnka	1. 2.	Frivolitky
	1. 2.	Košiky z proutí
	2. 2.	Sí ování
	2. 2.	Textilní panenky
	22. 3.	Zvuk dřeva
	22. - 23. 3.	Aromalampy a obaly na květináče
	22. - 23. 3.	Patchwork nebo quilt
	5. - 6. 4.	Staré tkalcovské techniky
	17. - 18. 5.	Vosková batika
	24. 5.	Bylinkárna
	7. - 11. 7.	Příměstský tábor pro děti
	4. - 11. 7.	Řemeslné léto na Rychtě
	11. - 17. 8.	Řemeslné léto na Rychtě
	20. 9.	Ošatky z pediku
	18. - 19. 10.	Drátování
	18. 10.	Kouzlo slámy
	18. - 19. 10.	Intarzie
1. - 2. 11.	Drátěný šperk	
27. 11.	Adventní věnce na Rozmarýnku	
7. 12.	Textilní panenky	
6. - 7. 12.	Vánoční dekorace aneb Patchwork o Vánocích	

Tvořivý klub práce s přírodními materiály nazývaný SLAMĚNKA sdružuje milovníky tradičních rukodělných technik toužící po chvílích aktivního odpočinku. Členství ve Slaměnce zaručuje pravidelné informování o veškerých Lipkou pořádaných rukodělných kurzech, které probíhají většinou o víkendech jako jednodenní i dvoudenní akce. Na Rychtě jsme společně s Rezekvítkem realizovali dva týdenní kurzy pod názvem Řemeslné léto za účasti 41 žen a dívek.

Akce pro veřejnost, komunitní práce

31 akcí / cca 9 000 účastníků

Z následujícího přehledu akcí pro veřejnost je zřejmý široký záběr zaměstnanců Lipky, kteří organizují kulturní pořady, semináře o přírodních zahradách, ale také kurzy řemeslných technik a oslavy svátků. Většina akcí má ekologický či environmentální obsah, účastníci většinou obdrží informační materiály, které souvisejí s tématem akce.

Akce pro veřejnost	
10. 2.	Představení A.I.D.S. v divadle Husa na provázku
29. 3.	Vysazování jedliček
16. 4.	Velikonoční radovánky na Rozmarýnku
17. 4.	Zelený čtvrtek na Lipce
26. - 27. 4.	Den Země na hradě Veverčí
1. 5.	Výlet na Pernštejn
15. 5.	Den otevřených dveří na Rozmarýnku
17. 5.	Druhý den otevřených dveří na Rozmarýnku
21. 6.	Svatojánská noc na Rozmarýnku
31. 7. - 1. 8.	Permago
10. 9.	Den otevřených dveří na Lipce
17. - 26. 9.	Mezinárodní setkání přírodovědců ve Francii (kolektiv studentů vyslaných Lipkou se podílel na organizaci)
26. 9.	Přírodní zahrada na Lipce
26. 9.	Michalská slavnost
1. 10.	Přírodní zahrada (v rámci akce Brněnské dny pro zdraví)

10. 10.	Výukové programy a zahrada Rozmarýnku
16. 10.	Přírodní zahrada a zahrada Rozmarýnku
16. 10.	Vyprávění z cest po Rusku
19. 10.	Skřítek ze supermarketu - koncert Honzy Plška
20. 10.	Strom života
24. 10.	Otvírání vesničky SOS (společně s Rezekvítkem)
1. 11.	Slavnost podzimu na Rozmarýnku
11. 11.	Slavnost Luceren na Rozmarýnku
15. - 16. 11.	CVVZ na Lipce
28. - 30. 11.	5P na Rozmarýnku
6. 12.	Mikulášská besídka na Rychtě
15. - 17. 12.	Vánoční Lipka
20. 12.	Vánoční koncert na Rychtě
28. 11.	Pletení adventních věnců na Rychtě
28. 12.	Představení ochotnického divadla na Rychtě

Poradenství pro veřejnost

Zodpovězeno cca 900 dotazů

Poskytnuto cca 1500 informačních materiálů

Lipka se během své existence stala významným poradenským místem pro veřejnost. Pracoviště na Lipové poskytuje jeden den v týdnu poradenství na téma biologické pěstování, nechemická ochrana a výživa rostlin a tvorba a uspořádání přírodní zahrady. Rozmarýnek podává navíc informace k zahradním prvkům zde vybudovaným (kompostovací záchod, kaskáda jezírek s kořenovou čističkou apod.). Na Rychtě je možno získat odborné rady ve věci energetických úspor, ostatní pracoviště jsou postupně vybavována informacemi a materiály k energetickým úsporám. Rozmarýnek připravuje rekonstrukci objektu, který užívá, a pracuje na projektu výstavby nízkoenergetické budovy s využitím přírodních stavebních materiálů.

Lipka je také kontaktním místem Státního fondu životního prostředí. Návštěvníci zde získávají informace o finanční podpoře, kterou lze dostat z jednotlivých programů fondu.

Stáže, náslechy, praxe, konzultace

cca 50 účastníků / 1100 hodin

Lipka je průběžně otevřena všem zájemcům o praktickou ekologickou výchovu. Nabídky vlastního vzdělávání na Lipce využívají stážisté, účastníci odborných exkurzí a praktikanti z nejrůznějších koutů Čech, Moravy i Slovenska – kolegové ze středisek ekologické výchovy sdružených v Pavučině, studenti učitelských a sociálních oborů. Vítanou pomocí Lipce a Rozmarýnku byla praxe studentek Středního odborného učiliště obchodního. V průběhu roku jsme poskytli stovky drobných i obsažných konzultací týkajících se ekologických námětů do výuky, činnosti zájmových kroužků, diplomových a seminárních prací, ekologického poradenství, ochrany přírody, organizace a financování apod.

Nejčastější témata stáží, konzultací, náslechů a praxí v roce 2003

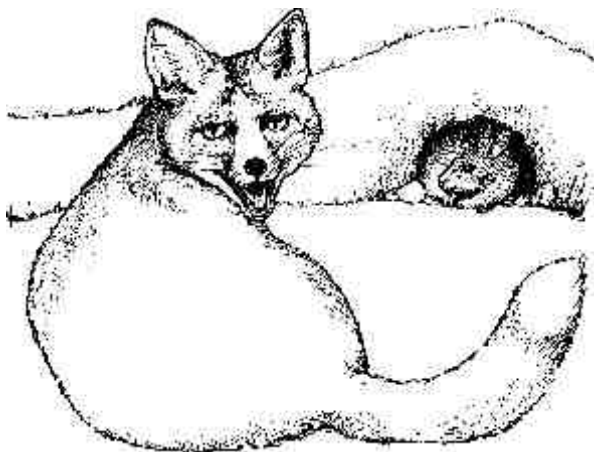
- Aranžérská praxe pro studentky SOU obchodní Brno
- Stáž k designu zahrady
- Konzultace k zahradě a zahradním prvkům
- Řízení neziskové organizace, získávání finančních prostředků
- Činnost Lipky
- Konzultace k projektům

KONCEPCE EVVO JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Lipka se stala spolupracovníkem Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Jihomoravského kraje při realizaci akčního plánu Koncepce EVVO. Aleš Máchal byl jmenován do Krajské koordinační skupiny (KSS), která se dle potřeby scházela v průběhu celého roku. Rozpočet kraje původně vůbec nepočítal s s příspěvkem na EVVO, později OŽPZ a OŠ zvrátily toto rozhodnutí a předložily Radě JmK návrhy na plnění vybraných úkolů. Lipky se týkaly úkoly Energetické úspory na školách, Informační systém pro školy a potažmo i Rekonstrukce Rychty, který realizoval Rezekvítek.

Koncem roku zahájila KKS práci na tvorbě akčního plánu pro rok 2004 a podařilo se jí prosadit m.j. i dotační podporu EVVO ve školách a v nevládních neziskových organizacích.

NÁRODNÍ SÍ STŘEDISEK EVVO

Podobně jako v roce 2002 byla Lipka vybrána ve výběrovém řízení Ministerstvem životního prostředí k realizaci zakázky „Plnění vybraných úkolů Akčního plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ČR“. Lipka poté vyhlásila výběrové řízení pod názvem Národní sí středisek EVVO. Program si klade za cíl podporovat soustavnou a celoroční nabídku programů pro školy, pro mimoškolní činnost dětí a mládeže a pro veřejnost, které jsou realizovány neziskovými organizacemi.

Administrace programu Národní sí středisek EVVO byla dokončena v listopadu. Do programu se zapojilo přes 56 subdodavatelů. Sjednaná částka 5 mil. Kč byla rozdělena v rámci 5 modulů: Výukové programy, Spolupráce s vysokými školami, Vzdělávání dospělých, Osvěta veřejnosti a Pilotní příklady Místní agendy 21.

PROGRAMY SPOLUPRÁCE

SSEV Pavučina

PAVUČINA je celostátní sí středisek ekologické výchovy, která poskytují výukové programy pro školy a pořádají vzdělávací akce pro učitele podle stanovených kritérií. Lipka je od roku 1996 řádným členem tohoto seskupení. Pavučina nám umožňuje lepší informovanost o dění v oboru i na střediscích, stala se respektovaným partnerem MŽP i MŠMT, daří se jí udržovat dobré vztahy s Českým svazem ochránců přírody (ČSOP). Prostřednictvím Pavučiny byla Lipka zapojena do projektů

- **Výukové programy o lese** pro školy v rámci spolupráce s Lesy ČR, s.p. a za jejich finanční podpory
- **Výukové programy o rostlinách a zvířatech** pro školy, podpořené firmou Maspex, a.s.
- **MRKEV – metodika a realizace komplexní ekologické výchovy**, podpořené MŠMT.

Dále Lipka získala zakázku ze Státního fondu životního prostředí na podávání informací veřejnosti o programech SFŽP.

Ve výboru Pavučiny zastupuje Lipku Eva Kučerová. Lipkovi pedagogové se aktivně podíleli na tvorbě manuálů pro EVVO ve školách.

Kolegům ze začínajících i pokročilých pavučinových středisek ekologické výchovy poskytujeme konzultace, náslehy i stáže na všech našich pracovištích a rádi příležitostně využíváme možnosti obdobných návštěv na spřátelených pracovištích.

Spolupráce s Lesy ČR

Spolupráce s Lesy ČR, s.p., kterou pro svá členská střediska zprostředkovává SSEV Pavučina, je pro Lipku každoročně velice zajímavá. V roce 2003 podpořily Lesy ČR projekt Lesní vzdělávání pro učitele a Galerie stromů, kterou budují zaměstnanci Rychty. Lesní vzdělávání pro učitele je součástí programu ekopedagogického klubu TILIA – v jeho rámci proběhlo 6 exkurzí. Účastníci získali propagační materiály Lesů ČR, které dále finančně podpořily nákup publikací, pracovních a dalších metodických pomůcek s lesní tematikou i od jiných vydavatelů.

Přehled vzdělávacích akcí podpořených Lesy ČR:

- Seminář České lesy III.
- Maloplošná chráněná území v okolí Brna
- Terénní exkurze Beskydy
- Terénní seminář Procházka lesem - 1. st. ZŠ
- Terénní seminář Procházka lesem - 2. st. ZŠ
- Terénní exkurze Javořícká vrchovina

Spolupráce s Jihomoravským krajem, městem Brnem, obecními úřady

V průběhu roku 2003 pokračovala dobrá spolupráce s Odborem školství a Odborem životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Jihomoravského kraje, jakož i s jednotlivými členy Rady Jihomoravského kraje, v jejichž kompetenci je školství, investice ve školství, životní prostředí, mezinárodní spolupráce a regionální rozvoj. Se zaměstnanci krajského úřadu spolupracujeme zejména na realizaci Koncepce EVVO, která má pomoci zvýšit kvalitu ekologické výchovy a osvěty ve všech regionech kraje.

Podporu Lipce projevoval nadále i Magistrát města Brna, zejména prostřednictvím Odboru školství, mládeže a tělovýchovy a Odboru životního prostředí, které pomohly nejen finančně, ale též poskytnutím konzultací, metodických materiálů apod. Naše pracovnice Pavlína Horká pracovala v Poradním sboru pro ekologickou výchovu při OŽP MmB. Městská část Jundrov v čele s paní starostkou všestranně podporovala činnost pracoviště Rozmarýnek, zahájili jsme velice dobrou spolupráci se starostkou MČ Brno – sever při budování Lesní školy Jezírko. Starosta a zastupitelé obce Krásensko projeví velkou vstřícnost a pomoc při budování naší pobočky pro terénní výuku na Rychtě, zaměstnanci Rychty naopak připravují organizační zázemí pro obecní akce, které si krásenští realizují na Rychtě (hody, výstavy, zájmové kluby apod.).

MZLU - Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny

Se Školním lesním podnikem nás spojuje nejen budování nového pracoviště Lesní škola Jezírko, ale některé vzdělávací aktivity a programy, zejména při realizaci vzdělávacích akcí pro učitele a veřejnost.

Mezinárodní spolupráce

Lipku, Rozmarýnek i Rychtu navštívilo během roku několik desítek zahraničních zájemců o naši práci (Francie, Portugalsko, Velká Británie, Belgie, USA, Nizozemí, Rakousko, Dánsko). Pokračovaly přátelské kontakty se slovenskými kolegy a představiteli sdružení středisek environmentální výchovy na Slovensku zvaného Špirála. Slovenští přátelé se rovněž zúčastňovali akcí pořádaných česko-slovenskou asociací Permakultura (CS) ve spolupráci s Lipkou.

Ředitelka Lipky se organizačně podílela na akci pořádané MŠMT pro zástupce mládežnických organizací z Belgie, kteří absolvovali stáž ve významných českých centrech pro práci s dětmi a mládeží. Navštěva Lipky a lomu Hády pro ně byla jedním z nejpozoruhodnějších zážitků z celé akce.

Na Rychtě se uskutečnila jednodenní akce pro 40 postižených dětí z České a Slovenské republiky a Nizozemí – děti se vystřídaly na několika stanovištích, kde si mohly vyrábět z přírodních materiálů, vyzkoušet si svoje znalosti o přírodě i trochu zasoutěžit.

Na Rychtu se přijeli také domluvit tři učitelé Sheffield University na program pro studenty, který proběhne v květnu 2004.

Pokračovala partnerská spolupráce s rakouskou organizací EUPRI (Energie – Umwelt – Partnerschaft – Regional – Initiativen) v rámci projektu Přírodní zahrada.

Spolupráce s neziskovými ekologickými organizacemi

Nejbližším spolupracovníkem Lipky v roce 2003 byl opět Rezekvítek – sdružení pro ekologickou výchovu a ochranu přírody. Kromě úspěšných společně pořádaných akcí, jakými byly např. Den Země, Letní škola Rezekvítku, prázdninové „Řemeslné léto na Rychtě“ i některé větší akce ekopedagogického klubu TILIA, vděčíme Rezekvítku také za pomoc při organizování 4. regionální ekopedagogické konference „MRKEV“ v listopadu 2003 a zejména za obrovskou podporu při zřizování společně provozovaného pracoviště Rychta v Krásensku.

Rychta v Krásensku kromě tradiční spolupráce s Barvínkem zahájila velice plodnou spolupráci s mikroregionem Dražanská vrchovina. Oboustranně výhodná je také spolupráce se ZČ Hnutí Brontosaurus Zvonek a ČSOP Jestřábník.

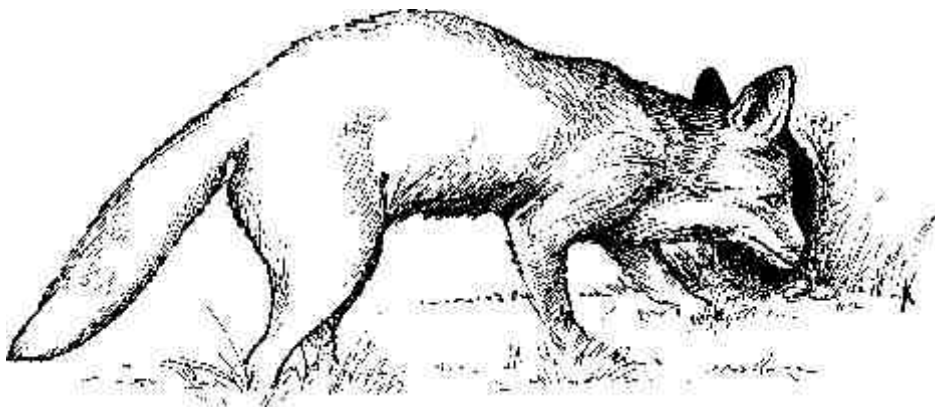
Také spolupráce s asociací Permakultura (CS) je velice přínosná, zejména při pořádání akcí na Rozmárynků. K našim dlouhodobým partnerům patří také Pozemkový spolek Hády, brněnský Ekologický institut Veronika, SVVP Chaloupky, VIS Veselí nad Moravou, CEV Pálava, Nadace Partnerství, Regionální sdružení ČSOP a řada dalších nestátních neziskových organizací i škol a školských zařízení, zejména brněnské CVČ Lužánky.

Lipková pracoviště poskytují často zázemí pro pořádání akcí jiných organizací. Nejčastěji využívají naše prostory členové Rezekvítku a ZČ HB Zvonek, ale také CVČ Lužánky, členská střediska Pavučiny, YMCA a další. Na Rychtě si před Vánocemi uspořádal poradou vedení i Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Celkem na našich pracovištích proběhlo více než 30 akcí pro jiné organizace.

Neformální sdružení Brněňští ekopedagogové

V roce 2000 vzniklo z popudu Lipky neformální sdružení brněnských pedagogů domů dětí a dalších organizací, které realizují ekologické výukové programy pro školy. Pedagogové se scházejí dle potřeby, aby si vyměňovali zkušenosti a informace, zvou se vzájemně na vzdělávací akce a vydávají společně nabídku pro školy. Lipka zve ekopedagogy na všechny své akce vnitřního vzdělávání i na vzdělávací programy ekopedagogického klubu TILIA

PROVOZ A PROPAGACE

Pedagogické a provozní porady

Lipku organizačně tvoří vedení a tři samostatná pracoviště. Každé z pracovišť má jmenovaného vedoucího a ten je zodpovědný za vlastní pedagogickou činnost i kvalitu materiálně technického zázemí a provozu. Na pracovištích probíhají jedenkrát týdně porady, kopie zápisů jsou uloženy v archivu vedení.

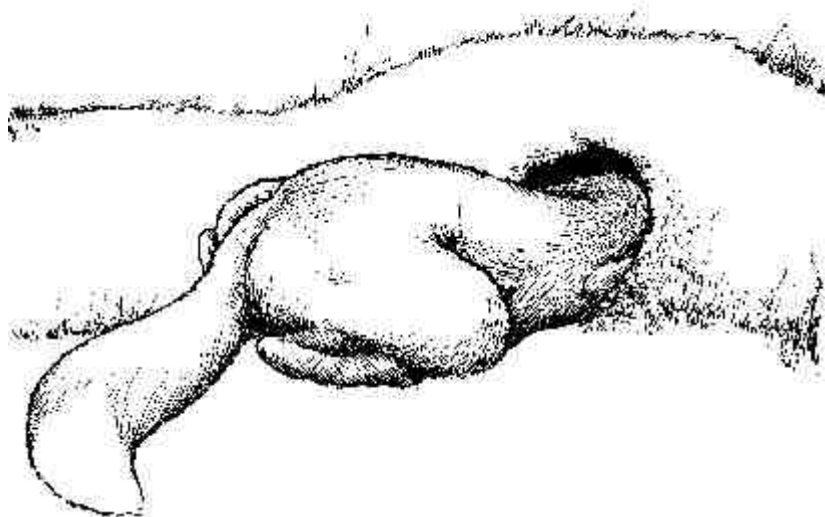
Hodnoticí a přípravná porada všech zaměstnanců probíhá koncem června (zadány úkoly pro přípravu nového školního roku) a začátkem září (vyhodnocení uplynulého školního roku a dokončení příprav nového školního roku). V lednu se scházejí pedagogičtí pracovníci k průběžnému hodnocení, resp. úpravám v celoročním plánu činnosti. Celolipková porada slouží také k vzájemné prezentaci činnosti jednotlivých pracovišť a výměně zkušeností.

Propagace činnosti, spolupráce s médii

Přestože Lipku navštěvují ročně desítky tisíc dětí i dospělých, mnozí nás znají z televize, rozhlasu a novin, stále máme velké mezery ve vlastní propagační činnosti. V roce 2003 jsme připravili propagační systém, ale zatím se nám ho nepodařilo uvést v život. Schází nám informační materiály o naší činnosti i propagační předměty. Zájemci se tak o nás mohou dovědět pouze z výroční zprávy, resp. internetových stránek. Úkol pro rok 2004 je tedy jasný – o všem dobrém, co Lipka dělá, informovat naše okolí.

Podařilo se nám navázat kontakty s redaktory Českého rozhlasu, Aleš Máchal se dlouhodobě účastnil natáčení TV pořadu „Hra na zelenou“, který nejenže představil naše pracoviště, ale dokumentoval také některé části naší činnosti.

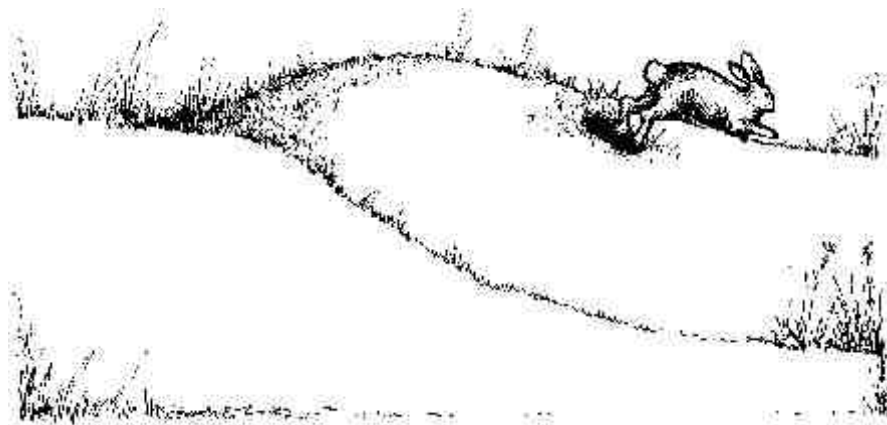

Realizované mediální kontakty

Datum	Médium
11. 3.	ČS ROZHLAS: Propagace Lipky a jejích aktuálních akcí
24. 4.	Tisková konference spojená s přímým natáčením pro RÁDIO KROKODÝL, ČS. ROZHLAS BRNO, FREKVENCE 1: „Den Země“
24. 2.	Přímý vstup pro RÁDIO HEY: „Den Země“
26. 4.	ČT BRNO: Zpravodajství z akce Den Země
26. 4.	BRNĚNSKÁ SOUKR. TELEVIZE: Zpravodajství ze Dne Země
5. 5.	ČS ROZHLAS: Hodnocení Dne Země a propagace dalších akcí
1. 9.	ČS ROZHLAS: Zvířata v přírodních zahradách
30. 9.	ČS ROZHLAS: Brno - Zdravé město - Přírodní zahrady

Články v novinách v roce 2003

Měsíc	Datum	Článek
duben		MF DNES: „Lipka pořádá velikonoční den“
		PROBRNO: „Lipka na Veveří“
		HALÓ BRNO: „Den Země na hradě Veveří“
	28. 4.	MF DNES: „Hrad Veveří o víkendu ožil tisíci návštěvníky“
	28. 4.	ROVNOST: „Veveří se stal zeleným hradem“
	LÍSKÁČEK: „Den Země na hradě Veveří“	
červen		JUNDOVSKÝ ZPRAVODAJ: „Pětiletý Rozmarýnek“
	25. 6.	ROVNOST: „Neziskovky měřily síly ve volejbalu“
srpen		ROVNOST: „Barvínek: Vztak k rodnému kraji se rodí v úctě k přírodě“
říjen	24. 10.	ROVNOST: „Ekologický pobyt v Krásensku“
prosinec	13. 12.	PRÁVO: „Audit studentů byl nejlepší“
		JUNDOVSKÝ ZPRAVODAJ: „Koloběh roku na Rozmarýnku“

Příjmy Lipky

Od Jihomoravského kraje jsme obdrželi prostředky na platy včetně odvodů na zdravotní a sociální pojištění a část provozních nákladů. V průběhu roku nám byly navýšeny prostředky na provoz v souvislosti k naplňování akčního plánu Koncepce EVVO. Na pokrytí nákladů na energie jsme využili dotaci Odboru školství Magistrátu města Brna. Další část příjmů tvořila zakázka Ministerstva životního prostředí „Plnění vybraných úkolů Akčního plánu Státního programu EVVO“ a dále jsme získali příspěvky na realizaci výukových programů a vzdělávacích programů pro učitele, které zprostředkovala svým členům Pavučina. Lipka dále uspěla v několika výběrových řízeních, např. Lesů ČR a Statutárního města Brna.

Další prostředky jsme získali za realizaci zakázky SFŽP - informační činnost o jeho programech Vděční jsme rovněž dárcům, kteří přispěli ke zdárné realizaci Dne Země na hradě Věveří: firma Keimfarben, s.r.o., a firma SASTA, s.r.o., Brno. Podrobné údaje o výnosech a nákladech jsou uvedeny v tabulkové části této výroční zprávy.

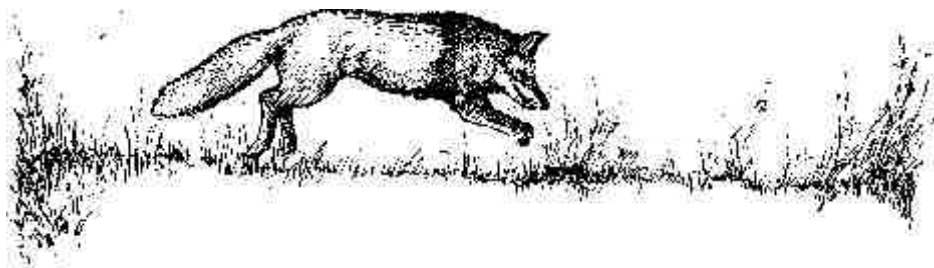
Péče o budovy, pozemky a techniku

Každá z našich budov má svého správce, který se pečlivě stará o ni i o přilehlé pozemky. Práce správců je mnohdy velmi nevděčná, protože tvořiví pedagogové si vymýšlejí neuvěřitelné věci. Specialitou brněnských pracovišť jsou zahrady. Zahrada Lipky se po letech budování stala zahradou nejen biotopovou, ale biozahradou s funkčními permakulturními prvky. Cílem je skloubit její funkce výukové, ekovýchovné, estetické i odpočívavé a užitkové. Zelené střechy jsou stále zelenější, rostlinstvo bujnější a máme málo místa pro realizaci všech našich záměrů. V roce 2003 jsme proto pronajali pozemek zahrady nad Lipkou a nechali zde externisty vybudovat zázemí pro sport a hry. Velký rozvoj je patrný v zahradě Rozmarýnku, která změnila díky výměně části pozemku svůj tvar a stala se oblíbeným místem jundrovských maminek s malými dětmi. V zahradě je funkční skleník jako součást víceúčelového zahradního domku, amfiteátr se sedačkami, dominantou zahrady je jednopatrová dřevěná stavba dětské observatoře doplněná o herní prvky pro nejmenší děti v přízemní části. V roce 2003 přibyla dvě nová jezírka a kachní výběhy a sklad má novou mechovou střechu. Během vegetační sezóny slouží zahrada také pro výuku pěstitelských prací ZŠ Jasanová.

Budova Lipky potřebuje hodně oprav, ale máme méně peněz, než bychom potřebovali, a opravy postupují po malých krůčcích. Budova Rozmarýnku má k vyhovujícím podmínkám hodně daleko, proto se rozmarýnkoví lidé rozhodli k razantnímu řešení – připravují si plány na stavbu úplně nového domu. Krásenská Rychta krásná před očima – má nová okna i dveře a příjemnou barvu fasády.

O počítačovou síť brněnských pracovišť se stará Michal Hanousek, na Rychtě přešla správa z Michala Hanouska na Vítka Synka. Pro Rychtu jsme získali bezplatným převodem osobní automobil, o který se staral Pavel Švancara.

Konečná rozvaha

AKTIVA	1999	2000	2001	2002	2003
1. Hmotný investiční majetek					
1. Stroje a zařízení	277 070	819 970	1 010 120	441 250	588 710
2. Budovy	0	935 880	935 880	468 880	459 520
3. Pozemky					1 345 260
HIM celkem	277 070	1 755 850	1 946 000	910 130	2 393 490
2. Oběžná aktiva					
1. Pohledávky	86 880	17 220	16 770	32 920	51 830
2. Materiál na skladě				3 250	6 690
3. Finanční majetek					
- pokladna	32 600	4 270	12 400	51 580	61 480
- běžný účet	761 810	846 300	481 560	1 253 010	1 204 350
3. Přejícné účty ak.	- 4 050	- 22 320	- 4 550	- 28 740	45 720
Oběžná aktiva celkem	877 460	845 470	531 050	1 312 020	1 370 070
AKTIVA CELKEM	1 154 530	1 666 440	1 541 170	2 222 150	3 763 560

PASIVA	1999	2000	2001	2002	2003
VLASTNÍ ZDROJE					
1. Majetkové fondy					
- fond investičního majetku	277 070	819 980	1 010 120	910 130	2 393 500
Celkem	277 070	819 980	1 010 120	910 130	2 393 500
2. Finanční fondy					
- fond odměn	21 980	21 980	21 980	1 980	24 000
- fond sociální	37 930	47 790	49 690	56 870	81 120
- fond rezervní	204 030	166 890	192 650	361 050	303 110
- fond reprodukce inv. majetku	424 700	371 740	111 400	211 420	163 290
Finanční fondy celkem	688 640	608 400	375 720	631 320	571 520
3. Hospodářský výsledek	- 1 970	2 730	2 400	111 710	4 140
CIZÍ ZDROJE					
1. Krátkodobé závazky					
- závazky z obch. styku	31 940	50 330	9 220	331 790	306 530
- závazky k zaměstnancům	69 900	87 360	67 390	99 590	135 350
- závazky k soc. zabezp.	57 640	78 730	64 990	115 220	167 140
- daňové závazky	11 270	19 310	10 310	22 400	42 080
Celkem	190 780	235 730	235 730	569 000	670 100
2. Dohadné účty pasivní					
	-	-	-	-	-
PASIVA celkem	1 154 530	1 666 440	1 541 160	2 222 160	3 763 560

Přehled výnosů a nákladů

VÝNOSY	2000		2001		2002		2003	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Provozní dotace od ŠÚB	1 993 000	55	648 000	15	0	0	0	0
z toho:								
- mzdové náklady a OPPP	1 463 000		488 000		0		0	
- zákonné pojištění	530 000		160 000		0		0	
- ONIV	0		0		0		0	
Provozní dotace od JmK			1 949 000	46	4 213 000	41	6 360 000	45
z toho:								
- mzdové náklady a OPPP			1 409 000		2 848 000		3 548 000	
- zákonné pojištění			536 000		1 051 000		1 411 000	
- ONIV			4 000		314 000		1 401 000	
Výnosy z vlastní činnosti	1 145 186	32	1 407 612	34	1 994 715	20	2 498 680	17
z toho:								
- tržby z prodeje zboží							23 700	
- tábory, kursy, zájezdy	495 992		563 043		701 505		1 050 165	
- výukové programy	374 108		454 650		588 332		681 645	
- čl. popl., práce v CHÚ, koncepce	275 086		389 919		547 580		349 170	
- příprava stravy	0		0		157 298		349 000	
Ostatní výnosy celkem	467 472	13	219 951	5	4 005 165	39	5 377 400	38
z toho:								
- použití fondů	228 042		75 414		6 982		63 600	
- úroky	17 630		15 037		7 793		2 700	
- tržby z pronájmu	38 800		6 100		130 820		51 600	
- dotace od obce	83 000		123 400		188 500		172 500	
- dotace nadační	100 000				0		0	
- ostatní výnosy					71 070		87 000	
- Národní sí - zakázka					3 600 000	35	5 000 000	35
VÝNOSY CELKEM	3 605 658	100	4 228 563	100	10 212 880	100	14 236 080	100
NÁKLADY	2000		2001		2002		2003	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Spotřeba materiálu	646 132	18	369 391	9	804 250	8	1 761 080	12
Spotřeba energie	102 429	3	102 879	2	151 282	2	175 080	1,2
Nákup zboží							16 760	0,1
Opravy a udržování vč. mat.	35 140	1	50 564	1,5	35 834	0,5	52 430	0,4
Cestovné	20 971	0,5	41 502	1	140 565	1,5	184 160	1,3
Ostatní služby	574 151	16	819 499	19	4 586 935	45	6 372 910	44,8
Mzdové náklady	1 491 570	41	1 947 002	46	3 073 744	30	3 795 410	27
Zákonné sociální pojištění	606 435	17	737 879	18	1 143 954	11	1 412 890	10
Odpisy	100 330	3	123 001	3	145 704	1,5	177 570	1,2
Jiné ostatní náklady	32 755	0,5	33 447	0,5	18 911	0,5	283 650	2
NÁKLADY CELKEM	3 602 932	100	4 225 164	100	10 101 179	100	14 231 940	100
Rozdíl mezi náklady a výnosy (hosp. výsledek)	+ 2 726		+ 3 400		+ 111 701		+ 4 140	

Přehled pedagogických činností Lipky za léta 1996-2003

(výtah z výkazů zpracovávaných pro Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina)

AKCE	EVP pro děti a mládež - denní				vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky			
	denní		pobytové		denní		pobytové	
	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	stud.	uč.	stud.	uč.
Počet akcí								
1996	128	12	-	-	53	22	1	3
1997	175	18	-	-	69	28	2	5
1998	202	13	-	-	39	35	7	3
1999	251	1	-	-	54	43	8	10
2000	276	25	-	-	52	19	4	1
2001	269	7	-	-	42	24	4	9
2002	338	8	10	4	99	15	5	3
2003	362	37	13	6	99	14	6	2
Počet účastníků								
1996	2 944	276	-	-	635	646	22	73
1997	3 850	387	-	-	1 197	496	54	130
1998	4 444	286	-	-	796	491	247	108
1999	5 522	22	-	-	771	664	149	331
2000	6 072	167	-	-	750	424	70	40
2001	5 764	154	-	-	640	530	85	226
2002	7 281	223	278	107	1 519	403	144	119
2003	8 068	1 076	326	169	1 842	357	19	66
Hodin výuky								
1996	384	24	-	-	159	93	21	98
1997	525	54	-	-	207	84	104	144
1998	555	36	-	-	117	105	216	144
1999	690	3	-	-	162	129	136	328
2000	759	25	-	-	156	57	80	24
2001	786	21	-	-	126	72	88	272
2002	1 271	141	280	116	294	74	71	47
2003	1 005	91	305	161	288	68	208	34

PODĚKOVÁNÍ

Za veškerou pomoc, přízeň, důvěru i povzbuzení jsme vděční stovkám přátel, příznivců a podporovatelů Lipky, Rozmarýnku a Rychty. Za finanční i nehmotnou podporu a pomoc jsme mimořádně vděční zejména těmto jednotlivcům a organizacím:

panu RNDr. Liboru Ambrozovi, panu Mgr. Martinu Anderovi, panu Ing. Milanu Appelovi, panu Lud'ku Bogdanovi, panu Mgr. Václavu Božkovi, panu PaedDr. Vilému Buriánkovi, paní Mgr. Lence Daňkové, paní Mgr. Evě Dlabolové, paní Jarmile Dobšákové, panu PhDr. Petru Dolejskému, panu JUDr. Dorovskému, slečně Andrei Dvořákové, Mgr. Arnoštu Drbuškovi, panu RNDr. Pavlu Faltýskovi, paní RNDr. Evě Fojtíkové, paní RNDr. Yvonně Gaillyové, paní Hampejšové, paní Ing. Martě Hartlové, paní Mgr. Haně Havlíčkové, paní Jitce Hliněnské, panu RNDr. Janu Hollanovi, paní Naděždě Horáčkové, paní Doc. PaedDr. Haně Horké, panu Ing. Ivanu Houdkovi, panu Mgr. Zbyňku Hrnčírovi, paní Ing. Bc. Anně Hubáčkové, panu Doc. RNDr. Karlu Hudcovi, DrSc., slečně Ing. Lucii Chabičovské, slečně Janě Ištvanové, DiS, panu Ing. Jiřimu Ištvanovi, panu Mgr. Václavu Izákoví, panu Ing. Břetislavu Jakubcovi, paní Ing. Heleně Jedličkové, panu Ing. Karlu Jechovi, paní RNDr. Nadě Johanisové, panu Ing. Josefu Kameničkovi, paní Mgr. Daně Kalčíkové, panu Ing. Jakubu Kašparovi, panu Antonínu Kmentovi, paní Mgr. Romaně Korbářové, panu Vladimíru Koutnému, paní Marcelce Křížové, panu RNDr. Miloši Kužvartovi, panu Ladislavu Královi, panu Dr. Daliboru Lasovskému, paní Prof. RNDr. Haně Librové, panu Ing. Jaroslavu Martínkovi, paní Miladě Matlové, panu Ing. Pavlu Maurerovi, CSc., paní Daně Mitiskové, panu Jiřimu Mudruňkovi, panu Doc. PaedDr. Vladislavu Mužíkovi, CSc., slečně Mgr. Radce Nekardové, panu RNDr. Pavlu Nováčkovi, paní MUDr. Renátě Novotné, panu Karlu Okleš kovi, paní Aděle Páskové, panu Mgr. Smolíkově, paní Romaně Sommerové, panu Vítu Synkovi, panu RNDr. Miloši Šifaldovi, panu Igoru Poledňákovi, panu Ing. Marku Polákoví, paní Blance Ponižilové, panu Mgr. Lucienu Rozprýmovi, Ing. Janu Rezáčovi, paní MUDr. Ludmile Sedlákové, panu Ing. Sehnalovi, paní Mgr. Vlastě Skácelové, panu Rostislavu Slavatínkovi, slečně Ing. Dagmar Smolíkové, paní Romaně Sommerové, panu Vítu Synkovi, panu RNDr. Miloši Šifaldovi, panu Milanu Štefancovi, panu Dr. Dmitriji Švecovi, panu Mgr. Lubomíru Tichému, Ph.D., paní RNDr. Daně Tomášové, panu Dr. Karlu Tomkovi, panu Ing. Jaroslavu Ungermanovi, panu Mgr. Stanislavu Urbanovi, paní Ing. Arch. Haně Urbáškové, paní PhDr. Slávce Vackové, paní Jaroslavě Vaňkové, paní Jitce Vejslíkové, panu Ing. Milanu Venclíkovi, panu Ing. Janu Vojtkovi, panu Mgr. Danu Vondroušovi, panu Ing. Milanu Vrbovi, panu RNDr. Jozefu Ze kovi, paní RNDr. Dáši Zouharové, paní Doc. Ing. Ivaně Žabičkové, jakož i

- Barvinku
- Českomoravskému cementu, a.s.,
- Katedře environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
- Lesům České republiky, s.p., Hradec Králové
- Městské části Brno – Jundrov
- Městské části Brno – střed
- Městské části Brno – sever
- Ministerstvu životního prostředí
- Nadaci Partnerství
- obci Krásensko
- Odboru školství Magistrátu města Brna
- Odboru životního prostředí Magistrátu města Brna
- Odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
- Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
- Pavučině – Sdružení středisek ekologické výchovy, jakož i všem jejím členským střediskům
- Pozemkovému spolku Hády
- Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně
- Rezekvítka – Sdružení pro ekologickou výchovu a ochranu přírody
- SOU Obchodní
- VIS Bílé Karpaty
- Základní škole Podomí

Úcta a poděkování náleží po právu všem vedoucím kroužků na Lipce, Rozmarýnku a Rychtě uvedeným v textu.

Obzvláště veliké poděkování za veškerou podporu a přízeň patří rodinám a partnerům všech lipkových pracovníků, kterým dokázali jejich blízcí po celý rok 2003 vytvářet chápatelí a trpělivé zázemí.

Upřímně jim za to děkujeme!

Hana Korvasová, Aleš Máchal & spol.

Obsah:

PŘEDSTAVENÍ LIPKY

Co bylo a je naším posláním a jak se Lipka mění	
Jak se nám dařilo v roce 2003	1
Vedení Lipky	2
Pracoviště Lipová	3
Pracoviště Rozmarýnek	4
Pracoviště Rychta Krásensko	5

VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Ekologické výukové programy	6
Zájmové kroužky a kluby, vzdělávání vedoucích kroužků	8

VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ A STUDENTŮ UČITELSTVÍ

Vzdělávání pedagogů Lipky	11
Spolupráce se školami v Jihomoravském kraji	12
Vzdělávací program pro ekopedagogický klub TILIA a učitelky MŠ	13
Vysokoškolská výuka	14

VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA VEŘEJNOSTI

Slaměnka	15
Akce pro veřejnost, komunitní práce	16
Poradenství pro veřejnost	16
Stáže, náslechy, praxe, konzultace	17

KONCEPCE EVVO JIHMORAVSKÉHO KRAJE

NÁRODNÍ SÍ STŘEDISEK EVVO

VNĚJŠÍ SPOLUPRÁCE

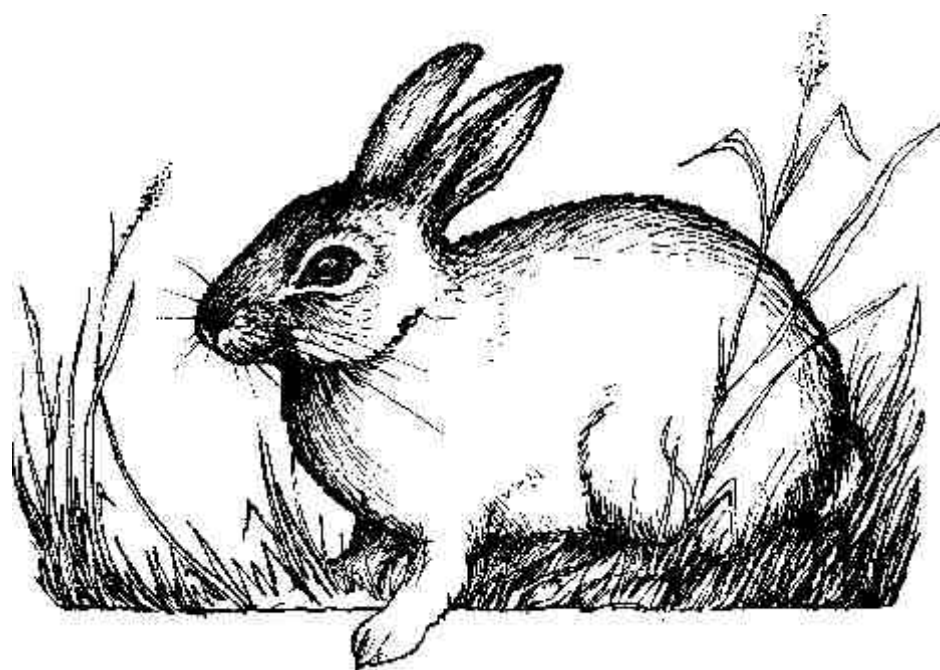
SSEV Pavučina	18
Spolupráce s Lesy ČR	19
Spolupráce s Jihomoravským krajem, městem Brnem, obecními úřady	19
MZLU - Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny	19
Mezinárodní spolupráce	19
Spolupráce s neziskovými ekologickými organizacemi	20
Neformální sdružení Brněnští ekopedagogové	20

PROVOZ A PROPAGACE

Pedagogické a provozní porady	21
Propagace činnosti, spolupráce s médii	21

FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

Příjmy Lipky	23
Péče o budovy, pozemky a techniku	23
Konečná rozvaha	24
Přehled výnosů a nákladů	25
Přehled pedagogických činností Lipky za léta 1996–2002	26
Poděkování	27

Lipka v roce 2003

Text a tabulky:	Lenka Appelová, Dana Kellnerová, Hana Korvasová, Dana Křivánková, Eva Kučerová, Aleš Máchal, Michal Medek, Pavlína Šubrtová, Alena Uhlíčková
Odpovědná redaktorka:	Hana Korvasová
Kresby a grafická úprava:	Hana Havlíčková
Sazba:	Vít Synek
Jazyková korektura:	Marcela Faltýsková
Tisk:	Retis Brno